

nére vonatkozó megfigyeléseiket, főként pedig a bolygó-gömb gyűrűre vetett árnyékának észlelését /közvetlenül vagy másolatban/ feldolgozás végett juttassák el a METEOR fenti címére.

ifj. Bartha

A Mars fedése a Holddal

Ritkán látható, érdekes és látványos jelenség tanulni lehetünk 1972. május 15-én: a kora esti órákban a Hold elfedi a Mars bolygót. Amennyiben a jelenség időpontjait módunkban van tized másodperc pontossággal megfigyelni, úgy már kis /3-5 cm-es/ távcsővel is érdekes. értékes munkát végezhetünk. A fedés időpontjai /Közép-Európai Időben, Budapestre számítva és a marskorong középpontjára vonatkoztatva/

Belépés a Hold mögé: máj. 15. 21^h29^m2. Poz.: 150°

Kilépés a Hold mögül: " " 22 05,1 " 232°

A pozíciósöveget /Poz./ a Hold északi pontjától kelet felé haladva márjuk, tehát a déli pont poz. szöge 180 fok. A fedés - okkultáció - időpontjában a Hold 2,6 napos keskeny sarló, a belépés a sötét oldalon, a kilépés a megvilágított sarlónál a Furnerius kráter vonalától délre történik.

Mivel a Mars az okkultáció idején 4 ivmásodperc látszó átmérőjű kis korong /kb. 220-szoros nagyítással fele akkorának látszik, mint a Hold puszta szemmel/, belépés valójában négy kontaktusból áll. Ezek: I.= a Hold pereme éppen érinti a Marsot; II.=A Mars keleti belső pereme is eltűnt a Hold mögött; III.=A Mars kibukkan a Hold nyugati pereme mögül; IV.= A Mars pereme utoljára érinti a Hold nyugati peremét. Növelhetjük a megfigyelés pontosságát, ha azokat az időpontokat is megadjuk, amikor a Hold éppen a marskorong felét fedi el /becslésünk szerint/. Az észleléseket nagyon pontos, másodperc mutató órával, vagy stopperórával végezzük, a pontosidőadók jelei szerint.

/B./

Csillagfedések észlelési körülményeinek feljegyzése

A csillagfedések /okkultációk/ megbízhatóságának, pontosságának értékeléséhez fontos ismerni az észlelés körülményeit, lefolyását, a légkör állapotát, stb. Ezek jellemzésére a nemzetközi előírás többféle jelző-szám rendszer használatát írja elő. Az okkultáció észlelőknek ezeket mennél pontosabban el kell sajátítani, és minden észlelés alkalmával fel kell jegyezni. /Legjobb táblázatszerűen lemasolni és észlelési naplókban tartani./ A következőkben ezeket foglaljuk össze. A zárójelben álló számok az észlelési újság rovatainak sorszámát jelentik.

/49./ ph = az okkultáció fázisa. Belépés = D; kilépés = R.
i₁ = a be- vagy kilépés gyakorisági indexe.
1.: nagyon lassú; 2.: lassú; 3.: közepes; 4.: gyors; 5.: pillanatok alatt lezajlott.
/50./ = I.m.b = a holdperem megjelölése és fényessége az okkultáció helyén.